

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas II. Undenam desumantur hæ species?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

species expressa aliquorum possibilium; Ergo
impresilla.

RESPONDETUR. Retorquendo argumen-
tum, cur Angelus respectu sui sit species impres-
sibilis, & tamen per substantiam non potest esse
sibi species expressa. Rursus arguens debet
habere implicantiam pro antecedente, promat
illam, & ostenditur non quadrare consequen-
ti. Deinde esset actus purus in ratione intelli-
gendi, nec ullis indigens speciebus; ad quid
enim tunc requireretur species impressa? Est
ergo argumentatio à faciliori ad difficilius. Et
quam putabit Arguens non valere Implican-
tiam pro Antecedenti, ea nec valebit pro Con-
sequenti. Sed & hic ignoratur ratio à priori.

DIFFICULTAS II.

Undenam desumantur hæ species?

EX Auctoribus qui intellectui angelico con-
cedunt distinctas realiter species, aliqui sen-
tunt omnes omnino species esse concretas, ut
videre est apud Suar. ita sentientem l. 9. c. 4. ne-
queque solum speciem ad cognoscendum se-
ipsum. Docet etiam indigere Angelum spe-
cie concreta ad cognoscendum alium Ange-
lum, c. 5. n. 20. Admittit item concretas mate-
rialium species c. 6. Similia habet Franc. Lugo
d. 8. c. 3. Cæterum Arriaga d. 6. n. 19. Mart. d. 38.
S. non nisi aliquorum objectorum species con-
cretas admittunt.

Punctum Difficulta- tis I.

*Formaturne Angelus sibi aliquas
species?*

DICENDUM EST, Angelos formare sibi aliquas
species impressas.

PROBATUR I. Quia ex una parte habere in-
tellectum agentem, nullam dicit imperfectionem:
Ex alia parte, multa suadent eundem de
facto illis concedi debere; Ergo ne sit otiosus,
debet sibi fabricare species. Antecedentis
secunda pars probatur, quia Angelus potest me-
minisse suæ cognitionis præhabita, sed id sua-
det, dari in illo de facto intellectum agentem;
quod ipsum probatur, quia id probat dari in il-
lo speciem præhabitæ intellectionis; sed non
concretatam; Ergo ab intellectu illius agente
productam; à quonam enim alio? Min. imme-
diata, nempe quod illa species non sit concre-
ta probatur: Tum quia experimentalis Chri-
stianitas, non erat illi composita; Ergo &
species de noticia habita, non est in Angelo
composita. Tum quia in nobis reminiscen-
tia præhabitæ notitiæ, bene probat haberi in
nobis intellectum agentem, hasque species esse

à nostro intellectu productas; Ergo idem simi-
lis reminiscencia probabit in Angelis.

PROBATUR 2. Quia si nullas species forma-
ret sibi Angelus, id ideo vel maximè esset, quia
non esset explicabile, quomodo sibi posset for-
mare species materialium; sed id bene explica-
ri potest: Ponitur enim in primis, quod unus-
quisque Angelus habeat sphaeram locabilita-
tis suæ, quam virtuali suæ entitatis extensione
occupare possit? Rursus quod illam sphaeram
ex uno loco in alium se transferendo semper æ-
quabiliter occupare possit. Denique quod ci-
tius quam ferat imaginatio possit illam sphaeram
transferre & cætera similia. Quo posito: Quic-
quid in illa sphaera continebitur erit jam suffi-
cienter præsens Angelo, & cum materialia nec
incipiant, nec desinant instantaneè, & tunc pro-
movendo suam sphaeram, potest illa materia-
lia, sufficienter præsentia, habere, quæ aliàs ex-
tra suam sphaeram inceperant agi. His positis,
sic urgetur; potest species materialis in com-
muni sententia determinare intellectum agen-
tem, ad formandam speciem impressam spiri-
tualtem, ante cuius formationem non noscit qui-
dem intellectus illud objectum, determinatur
tamen ad producendum principium illius noti-
tiæ, h. e. speciem; Ergo & ipsum objectum ma-
teriale poterit determinare intellectum Ange-
li ad sui speciem producendam; cum Angelo
in illius sphaera, non minùs sit præsens objectum
materiale, quàm animæ species materialis; nisi
quod subjecto speciei materialis, sit præsens in-
formativè anima, nempe sensui; jam autem ob-
jecto materiali intra sphaeram locabilitatis an-
gelicæ, est præsens Angelus per solam indistan-
tiam; non videtur autem ullo modo necessa-
rium, ut determinativum intellectus angelici,
sit indistans, majori aliqua indistantia. Quid
si dicatur: Quamvis res materiales non sint in-
tra sphaeram locabilitatis angelicæ, posse illas
determinare, ut intellectus agens angelicus,
formet sibi illorum speciem.

Quod autem attinet ad species rerum spiri-
tualium, cur etiam illis non tribuetur vis deter-
minandi intellectum agentem Angeli, ut pro-
ducat illius speciem? Forteque aliquis imagi-
naretur inesse objectis spiritualibus vim produ-
cendi sui speciem, consimilem ei, quæ inest ma-
terialibus; & ne dicat illam speciem transmitti
per aliquot materiale medium, diceret ad ma-
ximum produci illas species ab objecto, sed non
transmitti per medium, ut dicunt non pauci de
motu angelico possibili, vel produci in intelle-
ctu non nisi indistantis Angeli.

PROBATUR 3. Quia posito, quod non o-
mnium objectorum Angelus habeat concre-
tas species, multa solvuntur longè facilius:
Nam si quæretur, cur non noscantur ab An-
gelis omnia futura? Pro ratione reddi potest;
d 2 quia

quia illorum species non habent. Si quaeratur cur non noscant praeterita ad quae non advertunt? respondebitur quia scilicet non habent fabricatas eorum species. Immo id etiam posset transferri ad secreta cordium, idque duplici via, inprimis in ipsis objectis spiritualibus ponendo vim emanandi ex se species; talem tamen ut sicut Angelus, vel creatura rationalis, habet jus in substantiam actus sui, ut intra cancellos secreti teneatur; ita quod etiam habet jus in species, ut illo invito, non possint producere notitiam; meminit hujus sententiae Arriaga D. 5. S. 3. & ante illum Suar. l. 2. c. 5. n. 18. Ita ut non respectu quorumcunque objectorum sed respectu non nisi notitiarum praehabitarum, detur intellectus formativus specierum, vel non nisi respectu materialium. Quod enim dicit cit. Suarez & cum eo alii, Angelos habere liberum dominium, in actiones illorum internas ne noscantur, id in praesenti salvaretur; Scilicet ob dominium in species, prohibens ne ponatur notitia secreti. Alia etiam methodo idem defendi potest, cur scilicet secreta non noverint, posito quod possint sibi ipsi fabricare species; quia scilicet non determinatur intellectus Angeli agens ad fabricandam sibi speciem secreti, nisi voluerit ipsemet Angelus, qui ponit actionem internam.

Quod si QUÆRAS sub initium quorumnam objectorum concreatas habuerint species Angeli?

RESPONDERI posset, quod eorum materialium, quae tunc erant praesentia; & per hoc salvabitur quomodo verum sit fuisse illis concreatas species: congruebatque ut sub initium, non esset Angelus sollicitus de translatione sphaerae suae locabilitatis, ut ita translata illa, praesentia haberet objecta propter specierum fabricationem; congruebatque ut Deus etiam hoc munere dignificaret illas creaturas.

OBJICITUR I. Ex Suarez. de speciebus rerum materialium. Si non concrearentur omnes species Angelis, deberent illas accipere ab objectis; accipere eas ab objectis non possunt; quia illas, vel acciperent ab objectis productas; & hoc non, quia nihil materiale in spiritum agere potest ob improportionem. Si autem Angelus fabricat sibi speciem, hoc dici non poterit: Si enim illam speciem efficit solus Angelus; Ergo in nullo genere causae, res materiales, ad illam effectum concurrent, consequenter nec illae species accipiuntur ab objectis; quia hoc accipere, non est sine causalitate, quae hic omnino nulla; non enim est Causalitas efficiens ut probatum; non causalitas materialis, quia illae species non educuntur ex materiali objecto, non etiam est causalitas excitans, cum non praecognoscatur tunc objectum, consequenter nec exemplaris: Ergo ulterius nulla illis intervenit causalitas.

RESPONDETUR. Hoc posteriori modo accipi species ab objectis, quae concurrunt per modum determinativi, quod determinat intellectum angelicum ad producendam sibi speciem impressam, sive hoc determinativum referatur ad genus causae efficientis improprium, sive ad quodcunque aliud; nec erit hoc proprium & rigorosum accipere species ab objectis, sed latius; in quantum ly accipere ab objectis species, supponit pro habere easdem, & non per concreationem, vel infusionem de novo factam à Deo.

INSTARI potest I. Quod v. g. intellectus humanus fabricet sibi speciem, id bene referri potest in hoc; quia recipit speciem materiale sibi ab objecto transmissam ad sensorium; quae receptio, cum sit in aliquo, cui conjuncta est anima, & cum quo constituit unum totum, bene intelligi potest, quomodo determinetur intellectus ad productionem illius speciei; sed similis determinatio non habetur in Angelo; & certe positionem illius objecti vel noscit Angelus, vel non noscit? Si non noscit, quomodo determinatur ad illius speciem impressam producendam? Si noscit; Ergo noscit ante productionem speciei, ad quid ergo ulterius illa indigebit? Deinde, nunquid Angelus ad omnia materialia quae sunt, semper attendit? Si non attendit, quomodo fabricat sibi speciem? Si non fabricat speciem, quomodo poterit aliquando saltem noscere praeterita?

RESPONDETUR. Quod ab objectis recipiant species sensus, id non ex eo provenit, quasi non possit determinari. Anima etiam separata, ad productionem speciei, nisi per aliquid medium transmissum; sed hoc inde oritur, quia nisi mediis speciebus materialibus progredere anima ad fabricandas species spirituales, hoc ipso non dependeret à sensibus in modo operandi, & tamen in hoc modo debet pendere, cum etiam in ipso modo essendi, involvat esse unitum corpori. Haec autem ratio non militat pro Angelis utpote puris spiritibus. Poterit autem Angelus determinari ad productionem speciei eo modo, v. g. quo sola positio termini, determinat fundamentum ad relationem, non mittendo quidquam intermedium; & ad eum modum, quo sine ulla media transmissione, in multorum sententia, per solam directionem voluntatis, determinatur intellectus alius Angeli, ad noscendum secretum; & ad eum modum, quo ipse divinus intellectus & ejus noscivitas, determinatur à praesentialitate objecti ad aeternitatem, ut illud noscivitas Dei attingat. Nec fatigatur Angelus parandis illis speciebus; quia nemo fatigatur redigendo se in statum, sibi à natura ordinatum, nemo ceteris paribus sentit fatigari vegetativam in homine. Et

Et nos non experimur nos fatigari, parando nobis species spirituales dum prius aliquid sensu percipimus: Quod multo magis procedet de spiritualibus illis operibus, nulloque modo dependentibus à sensu. Quod si quæras quid sit futurum, si Angelus non attendat tunc ad positionem illius objecti materialis, vel negligat parare sibi illam speciem; quomodo ergo tunc præteritum noscet Angelus? Ad hoc responderi potest pertinere ad Dei providentiam excitare Angelum ad parandam sibi speciem eorum, quæ postea vult illum noscere Deus. Deinde si sit objectum materiale conveniens cum illis in ante cognitis, eadem illa species, poterit inservire ad fabricandam speciem præteritum.

INSTAT 2. Suarez. Si tota virtus activa talis speciei, est in Angelo, nulla potest reddi ratio ex parte rei representandæ, quare nam speciem efficiat intellectus, nunc potius quam antea: Quia illa species non est mera relatio, sed est qualitas absoluta, propinquitāsque loci est ad hoc impertinens, nam hæc conditio solum requiritur inter ea, quæ se habent ut agens, & receptans, quæ habitudo in præsentem non intervenit, nec potest dici, quod existentia rei representandæ, sit necessaria conditio, ut species illius rei fiat; quia species est res permanens, & durat etiam desinente objecto, ergo nulla erit ratio ob quam Angelus nunc potius quam ante, producat illam speciem.

RESPONDETUR. Cur non citius producat species, referri potest in defectum existentie objecti, determinatur ad sui speciem. Nec obest, quod species sit res permanens: Nam multiplicitas possunt pendere in sui determinatione à re transeunti, & à transeunti revelatione, pendet habitus fidei, ut exeat in actum. An autem ad hanc determinationem indigeat Angelus certâ distantia; divisi sunt Auctores. Quod non indigeat certâ distantia Ratio est, quia hæc determinatio non est per transmissionem alicujus intermediæ actionis, quæ sola vendicat determinatam distantiam. Martinon tenet d. 36. n. 39. citans pro se Scotum & Alensem censet, quod objecta non videantur ab Angelis ad quamcunque distantiam. Unde etiam quod Job describitur dæmon circueis terram. Similia habentur Matth. 12. v. 43. Addit inferius quod sicut agentia materialia intra sphaeram suæ activitatis possunt uniri cum aliis intermediis, ut attingant passum per modum unius agentis totalis, ita possunt uniri objecta remota, etiam materialia, cum propinquo, ut simul per modum unius totalis objecti determinentur.

Posito quod nulla certa distantia requiratur ad illam determinationem, ne tamen dicatur Angelus tam multarum rerum species simul formare, referri id potest in capacitatem illius

naturalem; quodque tot simul possit formare species, quot & objecta noscere. Admitti etiam posset certa mensura, in qua vult nonnisi Deus concurrere pro sua libertate ad tot v. g. species formandas: Si autem ad determinationem indigebunt Angeli certâ distantia, recurri poterit ad sphaeram locabilitatis, modo supra explicato.

Solvuntur reliquæ Objectiones.

OBJICIT 2. Suar. ab Auct. quia Ezech. 28. dicuntur, Angeli esse creati pleni sapientia & decore, quod etiam significat Dion. c. 7. de div. Nom. & Aug. l. 2. de Genes. ad lit. c. 8. ubi dicit: Omnes creaturas corporales, prius factas esse in mentibus Angelorum, secundum creatam in illis sapientiam, subditque neque enim sicut nos, ad percipiendam sapientiam proficiebant Angeli. Similia habet c. 30.

RESPONDETUR. Bene sunt pleni sapientia Angeli; quamvis non noverint futura; Ergo etiam poterunt esse pleni sapientia, quamvis futurorum sub initium non habuerint species. Et sicut fideles dicuntur pleni sapientia & intellectu qui sancti sunt, etiam si futura non norint, ita dicendum esset de Angelis. Bene addit Arriaga locum illum posse intelligi de scientia supernaturali; quia etiam per PP. decor ille significabat decorem gratiæ supernaturalis. Ad locum Dion. quod attinet, ille non plus habet, quam quod materialia, non per sensus noscant Angeli, sed per spiritualem potentiam, conformem divinæ. August. auctoritas simpliciter accipi non potest, & nihil de hoc agit; quid enim ibi est de speciebus. Quod simpliciter accipi non possit, ratio, quia impropria est locutio, ut aliquis ex eo, quia habet objecti alicujus species, quod non novit, nec hic & nunc noscere potest, nihilominus dicatur esse non proficiens scientia. Si enim Mathematicus haberet speciem infusam de demonstratione quadraturæ circuli; neque tamen illam demonstraret, nunquid posita etiam demonstratione, non diceretur proficere sapientia? Ita debent & Angeli dici proficere sapientia, quando sunt jam in usu actuali illarum specierum, quod tamen videtur negare August. Immo etiam posito quod Angeli etiam futurorum concreatas habuerint species, non sequitur illos non proficisse sapientia, cum non potuerint omnia illa simul sub initium noscere, de quo infra in simili.

Directè ad Auctoritatem Aug. Responderi potest. Quod solum voluerit docere, Angelos non proficere, ita sicut nos, mediis tantis laboribus. Arriaga dicit Aug. loqui de notitia creaturarum in Verbo, non autem de notitia naturali, per species.

OBJICIT 3. Idem. Nisi Angelus haberet species concreatas, haberet ignorantiam rerum

d 3 omnium

omnium materialium; Quia neque in actu neque in habitu illam scientiam haberet, sed tantum in potentia remota, quæ non excludit ignorantiam, dicere autem quod tantum habuerint species rerum universalium, est attribuere illis nonnisi scientiam confusam, estque illos spoliare prudentiâ, quæ circa particularia versatur.

RESPONDETUR. Non habuerunt omnium ignorantiam materialium; quia aliquorum sunt illis species concreatæ: Et sicut quamvis sub initium non omnibus illis speciebus sunt usi, neque tamen erant ignorantes; sic nec essent, quamvis illorum non omnes haberent species; præcipue quia non est dicendus scire, qui alicuius rei habet species, quas nunquam exercuit, cum talis nec habitu, nec actu noverit, possessioque specierum, tantum faciet potentem ne ignoret, sed non faciet non ignorantem. Advertit rectè Arriaga quod vox ignorantia, non sit imposita, ad significandum non habere alicujus species intentionales, non enim de hoc cogitarunt impositores primi, sed ignorantia sumitur pro non scire ea, quæ quis debet & potest scire, unde prius deberet probari omnium illorum notitiam semper debitam fuisse Angelis, postea procedendum ad inferendam ignorantiam in Angelis.

INSTABIS I. ex S. Thoma, Caeli sunt supremi corporum, habentque totam suam simul perfectionem; Ergo & Angeli, debent habere omnes concreatas species.

RESPONDETUR. In hoc esse pares cælos & Angelos; quia illi inter corpora, hi in gradu creato intellectivo eminent; Sed non est paritas in hoc, de quo est quæstio: Ratio, quia perfectiones cælorum emanativè habentur à formis illorum, vel integrant substantiam illorum, sique deberent de novo acquiri, deberent subiacere alterationibus, quæ formæ incorruptibiles saltem præsentis, unitæque inamissibiliter, convenientes non sunt; ea autem quæ emanantur & integrant substantiam simul habentur; talis autem nulla ratio est pro Angelis, quos nihil vetat mutari acquisitione specierum, cum mutentur etiam actibus, illæque species, non sunt integrantes substantiam Angeli.

INSTABIS 2. Animæ nostræ accipiunt species successive, quia sunt formæ corporum, Angeli autem non sunt tales. Ergo debent habere simul concreatas species.

RESPONDETUR. Quod hoc Argumentum probat ab objectis materialibus non accipere Angelos species sensibiles, cum sint sine corpore; Anima autem unita est corpori; sed non probat Angelis deesse vim productivam specierum.

INSTABIS 3. ex Esparza q. 12. qui cum posuisset art. 1. indigere Angelum concursu aliquo objecti sibi cooperante, ut ita salvetur, quomo-

do cognitio sit imago objecti; imago autem debet procedere à prototypo: Cum item posuisset quod omnis cognitio habeat specialem perfectionem, respondentem speciali perfectioni objecti, quæ non apparet, quomodo possit contineri in solo intellectu, subdit postea art. 9. quod Angelus non possint solâ suâ activitate acquirere similitudines rerum omnium, propter infinitam propè varietatem perfectionum, in illis repertam. Item, quod non possint habere species ab objectis; quia hæc vel materialia sunt, vel si sunt spiritualia, producere tamen species independentem à propinquitate non possunt; Ergo debent infundi à Deo; Ergo concreari, quia non est ratio infusionis pro uno instanti, quam pro alio. Et cum Angelus habeat capacitatem, ut perficiatur per talia accidentia, & ex alia parte cum Deus suppeditet ea, quorum aliquis est intrinsecè capax, debuerunt etiam illis infundi species.

RESPONDETUR. Ut cognitio sit imago objecti, procedatque ab illo, sufficit ut procedat ab illo, in aliquo sui operante, hoc est vel in specie formali, vel æquivalenti ut dictum supra; objectum etiam repræsentatur cum aliqua sua speciali perfectione, quæ quoad suum repræsentari, poterit contineri in aliquo possibili intellectu, ut dictum supra. Quod attinet ad multitudinem tot specierum; possent nonnisi sub certo numero simul parari, successive procedendo, ad parandas alias, ut dictum supra. Possent etiam tam materialia quam spiritualia objecta, independentem à propinquitate, determinare intellectum agentem Angeli, ad formandas species; quæ quamvis sunt tales, ut ad illas capacitatem habeat Angelus, nihilominus non sequitur illas exemplò debere possideri: Sicut nec possidentur ab homine, quamvis illarum sit capax.

OBJICIT 4. Vasq. d. 201. c. 2. Si accipit Angelus species à rebus præsentibus, sicut potest formare ipsas species objectorum, ita posset formare & notitias de objectis, independentem à speciebus. Deinde intellectus est indifferens ad hanc vel illam speciem fabricandam; Ergo debet ab aliquo determinari, non potest autem determinari, ab objecto; nam quamvis efficiens aliquid determinetur à subiecto & materia, circa quam operatur, & quamvis facultas cognoscens ab objecto quod cognoscit determinari possit; tamen intellectus agens non potest determinari à rebus, neque ut à materia, quia non operatur aliquid circa illas, neque ut ab objecto, quia non sunt objectum illius.

RESPONDETUR. Sicut ex eo, quod homo fabricat sibi species, non sequitur posse illum noscere sine speciebus; sic nec idem sequitur in Angelo: Determinatur autem Angelicus intellectus, ut has potius fabricet species, ab objectis; quod

quod licet non sit objectum illius, tanquam terminativum quid notitiae: nam intellectus agens quia talis non nascitur: est tamen objectum illius determinativum.

OBJICIT 5. Joan. à S. Thom. D. 21. art. 3. in 17. Si natura Angeli posset acquirere species ab objectis, vel ex natura sua id peteret, vel hoc illi accideret ex aliquo defectu talis naturae: quia dependere ab objectis in acquisitione specierum, maioris imperfectionis est: quia est carere formis intelligibilibus, quae sunt species: & si solum ex defectu naturae id habet, non ergo ex natura sua id petit, sed potius oppositum: quia non pertinet id ad perfectionem naturae intellectualis, sed ad defectum ejus: natura autem non inclinatur ad id, quod defectuosum est sibi. Si autem ex natura sua id habet ut accipiat species ab objectis: Ergo ex natura sua Angelus non est perfectus in intellectualitate, sed imperfectus & ignorans: & sic ex natura sua intellectus Angelus non magis esset in actu, nec magis plenus sapientia, quam noster intellectus: quia uterque illas acciperet ab objectis.

RESPONDETUR. Ostendendo in primis Argumentum multum probare, Angelus indiget distincto à se actu objecta noscere, quare, vel ex natura sua id petit, vel ex aliquo defectu? Si ex defectu, ergo id natura illius non petit, sed potius oppositum: Si ex natura, ergo est imperfectus in natura & ignorans.

Directè autem ad Argumentum posset dici, quod petat species ab objectis ex defectu naturae: nec inde sequetur, oppositum potius petere Angelum: quia tunc creatura petit oppositum, siquid illi contingat ex defectu accidentali: & ita petit habere duas auriculas: quia unam habere ex accidenti illi convenit: Si autem aliquid deficit illi ex defectu naturae, sed sit bonum indebitum, defectum illum petit, non autem oppositum. Et sic quia est ex defectu naturae humanae non habere fenestram ad cor, vel perspicaciam aquilae, non petit homo oppositum huic: quia autem non habere species futurorum, est ex defectu naturae: quia illi sunt indebitae sicut & ipsae notitiae, fit, ut cum habet defectum humani specierum, non petat oppositum.

Sed bene etiam dici potest: quod petere species ab objectis, sit ex natura Angelorum: quia ex natura sua petunt intellectum agentem. Rursus, esse sibi principium perfectionis est aliqua perfectio: & ita Deus perfectissimus est, quia à se est: Si autem ponantur Angeli fabricari sibi species, habebunt dependenter quidem à Deo, sed non sine suo motu perfectionem: Ergo illis ut supremis intellectivis, tribui debet vis hæc, parandi species. Erit tamen Angelus perfectus in intellectualitate, hoc est habens omnia necessaria ad debitam intellectionem, sed non erit perfectus, hoc est non perfectibilis ulterius, nec erit ignorans propter dicta supra, in simili,

præcipue verò quia in formandis speciebus spiritualibus, morâ & tempore, non indiget Angelus ad notitias illas, quas simul exercere potest. Addo, quod ex natura sua est debitum alicui per modum perfectionis emanandæ, vel per productionem necessario ponendæ, omnibus inest: Si autem aliquid sit debitum, sed respectivè per completionem, aliunde natum suppleri, non est necesse, ut in omnibus æqualiter habeatur. Jam autem species sunt naturæ aliunde h. e. vel ab objectis, vel à Deo suppleri: quas species rerum præsentium, quamvis potuerint sibi parare Angeli, nihilominus accepere illas à Deo, & quidem omnes æqualiter, quia Patres indistinctim de omnibus loquuntur, solumque fuit differentia in qualitate specierum magis & minus Universalium.

Punctum Difficultatis 2.

An concreata sint aliqua species Angelis?

DICENDUM est. *Fuisse concreatas species aliquas Angelis.*

PROBATUR 1. Quia quamvis ille locus Ezech. in quo dicitur Lucifer plenus fuisse decore & sapientia, possit accipi, & non per ordinem ad invehendas concreatas species: quia tamen etiam accipiunt illum Doctores, de concreatione specierum: nihilque id vetat, præcipue si intelligantur, nonnisi aliquorum illis concreata fuisse species, cur ergo id dici non debeat?

PROBATUR 2. Auctoritate S. Thomæ hic q. 52. a. 2. in corpore *ideo* inquit (subintellige Angeli) *suam perfectionem intelligibilem consequuntur per intelligibilem effluxum, quo à Deo species rerum cognitarum acceperunt simul cum intellectuali natura.*

PROBATUR 3. Quia quamvis sub initium creationis, & deinceps sint indebitæ Angelis notitiæ futurorum, adeoque & species: cui enim indebitus est effectus, connaturaliter indebitum est & principium: Nihilominus cum illis fuerint debitæ sub initium aliqua notitiæ, pertinebat ad liberalitatem Dei, ut expeditos illos poneret ad formandas illas notitias, quam expeditionem non habuissent, si primum fuissent obligati ad fabricandas species, præcipue cum illas tot Doctorum consensus ponat.

OBJICIT 1. Arriaga d. 6. n. 4. Si haberet Angelus concreatas omnium species, haberet etiam futurorum, consequenter posset naturaliter illa cognoscere: neque enim ab hac noticia impediretur defectu existentiae actualis objecti. Quod ipsum prob. quia existentia objecti, solum tunc potest requiri, quando mediatè vel immediatè influit in cognitionem: ad terminandam autem notitiam, nullo prorsus modo requiritur: quia illa terminatio in objecto, nihil est, nisi pura

d 4 deno-

denominatio extrinseca, ab actu existente. Quod ipsum probatur. Inprimis ex sensibus externis: nam videtur facies in speculo, etiam si illa ibi non sit. Si autem non posset terminare nisi ubi esset, non ibi videnda esset, sed præcisè, ubi est: idemque apparet, dum idem immultiplicatum objectum, apparet multiplex, sine objecti multiplicantis proprietate. In iride fit propria visio colorum, cum tamen ibi nulli tales sint. Simile quid accidit, dum transacto ictu, sonus auditur. Divina item cognitio non pendet ab actuali existentia objecti. Notitia creata attingit præterita & possibilia, quæ tamen non existunt. Denique voluntas afficitur bono, etiam ei, quod non est modò per intellectum representetur.

RESPONDETUR. Ex dictis Negando Angelum habere omnes species, sed posito etiam quòd habeat futurorum species, necdum convincit Argumentum: Possent enim admitti species illæ determinatæ quidem in ratione entis, non tamen in ratione concurrentis suo modo: Ita ut quousque non existat objectum, non possint fungi officio. Quamvis autem existentia objecti ad præcisè terminandam notitiam requisita non sit, requiritur tamen ad determinandam speciem, quod probatur, illis ipsis Instantiis: quia ut determinentur species ad tot & tot multiplicationes, requiritur ipsius objecti existentia. Divinus intellectus ut hanc potius quàm illam contradictionis partem videat, indiget præsentia objecti, seu existentia in æternitate. Voluntas indiget representatione boni existentis, &c. Ita etiam species indigebunt existentia objecti, tanquam completivâ, ut in actum exire possint. Unde præcisè quidem formalitas terminandæ cognitionis non deponit existentiam objecti, ut probat Arriaga; sed illam deposcet incompletio speciei, quæ non apparet, per quid compleatur, ut exeat in actum noscendi, de iis, quæ antea erant futura, nisi per existentiam objecti. Tota quidem vis ad ponendam cognitionem futuri, habetur, quæ est requisita à parte potentia; sed non habetur tota, quæ sit requisita ex parte supplementis, vices objecti: nempe ex parte speciei indigentis illo complemento objecti scilicet existentia: quem ipsum defectum existentia posset Deus supplere, non quidem per solam suam voluntatem, sed per exhibitionem concursus ad agendum quem alias exhiberet præsentem objecto, & qui ante existentiam objecti, indebitus est.

OBJICIT 2. Deberent aliàs Angeli habere concreatas sibi species omnium entium in particulari, quæ in hoc universo sunt, aut erunt: hoc autem dici non potest. Quia et si Angelus petat noscere genera & species rerum, arbitrium tamen est dicere, quòd petat noscere omnia in particulari, cum id aliqui Philosophi Deo etiam negarint. Et si nulli Beato secun-

dum gratiam, debetur notitia omnium in particulari; Ergo nec secundum naturam debetur Angelo: Gratia enim dignior est in noscendo, quàm natura.

RESPONDETUR. Non fuisse concreatas illis species omnium, sed non nisi materialium quæ tunc erant. Cæterum etiam absolute non concludit Argumentum, quia posset adhuc concedi species Universalis muscæ v.g. quæ quavis singulas in particulari muscas non repræsentet, repræsentare tamen possit successive, & hic & nunc, quantum sufficit. Instantia de Beatitudine allata non convincit, Ratio quia ad statum beatum, ea tantum requiruntur, quæ ordinantur ad notitiam Dei, & complendum statum beatorum, appetitumque noscendi; quæ haberi possunt sine notitia ita particularis. Jam autem diceret aliquis ex excellentia noscitivi, quod est Angelus, oritur extensio illius ad quodcunque noscibile ordinis naturalis: quod quia non extendit sese ad singula possibilia, saltem neminis limitetur, extendi debuit ad præsentia.

INSTAT Arriaga. Non potest dici cum probabilitate, quòd petat Angelus connaturaliter infundi sibi species rerum existentium, quæcunque illæ sint: nam etiam naturaliter possunt esse mundi infiniti, sicut enim una creatura cum alia, ita nec unus mundus cum alio repugnat, nunquidne Angeli omnes, illos mundos connaturaliter noscere deberent: Saltem hoc negandum esset Angelis inferioribus.

RESPONDETUR inprimis non tenere sequelam: quia procedit à faciliore ad difficilius viâ affirmationis. Deinde nego possibles esse mundos actu infinitos, sed posito quòd essent, nihil concluditur: quia sicut non est repugnantia, ne idem intellectus immutatus extendere se possit ad omnia illa objecta, ita nec erit absurdum, ut exigat se illa notia Angeli ad illa objecta extendere, modò semel ponatur, debitam esse illis notitiam existentium. Certè enim est illis debita aliquorum objectorum notitia non præteritorum, non futurorum, ergo præsentium. Quando autem addit per Historias constare quòd Lucifer noscat aliqua per demones quæ hic apud nos sunt; forte id dicitur ad captum nostrum: & hoc non probat, quòd saltem aliquas species non habeat concreatas: Non parificabuntur autem Angeli inferiores superioribus in notitia, modò illis concedantur inæquales species, & pro dignioribus, magis universalibus. Universalitas autem speciei duplex cogitari potest, primò repræsentans non nisi prædicata communia, & in confuso particulari: talis universalitas inutilis est ad noscenda omnia singularia distinctè, utilis ad aliqua. Alia est universalitas speciei, per extensionem ejusdem entitatis, ad particularia quæ talia, repræsentanda; & hæc, potest etiam singularia in particulari repræsentare saltem existentia.

Obj-

Objicit 3. Scotus apud eundem. Per speciem concretam non potest Angelus cognoscere intuitivè rem singularem, quando actu existit. Ergo debet ab illa jam existente recipere species. Ant. probatur. Quia species concreta, abstrahit in sua representatione ab existentia, & solum representat res, secundum esse essentia: quia antequam res existat habet totam suam representativitatem, & tamen tunc, non representat rem ut existentem.

RESPONDETUR. Quod species concreta, sine circumstantia existentiae creatae, abstrahat in sua representatione, ab existentia: eò quod non habeat determinativum tollens ejus indifferentiam secundum quam est indeterminata, ut representet existentiam, vel non. Cetero qui potens illam representare.

Docet autem Martinon d. 28. n. 63. Infusionem specierum esse quoad modum supernaturalem, non quoad substantiam: quia scilicet. quamvis in entitate sint naturales, hic & nunc, tamen ut eo modo infundantur, non est exigentia in illis, sed sola passiva capacitas. Posito autem quod illas Deus non infudisset, nec dum mansissent Angeli ignorantes: novissent enim se & suam accidentiam sine specie: ex illis autem cognitis venire poruissent in notitiam possibilem, patium, majorum, minorum.

DIFFICULTAS III.

Ad quam obiecta dentur species?

SUPPOSITO quod jam dentur species in intellectu Angelico, necessarè ad ponendam notitiam alicujus obiecti, facile concludi potest, quod dentur ad noscenda materialia: hæc enim vel maximè sunt improporcionata intellectui spirituali, circa se eliciendæ; conveniunt tamen omnes, quod non indigeat Angelus specie ad noscendum seipsum. Ratio, quia species quotiescunque adhibentur ex indigentia obiecti, adhibentur tunc, quando obiectum est materiale seu improporcionatum, seu distans: Angelus autem non est materialis respectu sui, est proportionatum obiectum, indistatque à se. Quod enim dicitur, essentiam Angeli non inhaerere intellectui Angelico, id non convincit: nam si inhaerentia habet vim determinandi, multo magis ipsa identitas: Jam autem in nostris principis, intellectui Angeli, identificatur substantia Angeli: & licet determinatio quæ sit per formam physicam distinctam, non possit haberi, si ne unionem; secus determinatio in ratione intelligibilis. Quamvis autem potentia visiva sibi approximata, non possit se videre, non sequitur quod etiam Angelus, non possit seipsum noscere, nam cum visiva non sit coloratum quid, seipsum videre non potest. Nihil autem simile

probat intellectum Angeli v. g. non posse seipsum intelligere.

Addit Arriaga, si licitum sit argumentari à sensibus ad intellectionem, probari poterit intellectionem non indigere speciebus, cum illis aliqui sensus careant; ut plurimum enim non conceduntur species gustus & tactus. Sed hoc ipsum additum Arriaga indiget sua limitatione; aliàs ex eo, quod dentur species in intellectu, malè urgeremus, dari illas in intellectu Angelico. Tunc ergo non tenet consequentia, quando non est idem principium ponendi in utroque speciem. Ceterum etiam Scotus censet quod Angelus ad abstractivam sui cognitionem, indigeat speciebus. Per hoc tamen non negatur, quod de absoluta potentia, possit Angelus habere sui speciem à Deo infusam: ut videre est apud Arriaga d. 5. n. 16. interim sit

Punctum Difficultatis

1.

Potestne unus Angelus noscere alium indistantem sine specie?

QUOD indigeat Angelus specie superaddita ad noscendum Angelum indistantem docet Suarez L. 2. c. 5. n. 12. citans pro se S. Thom. Cajet. & alios Thomistas. Cum quibus sentit Joan. à S. Thoma d. 21. art. 3. n. 22. Oppositum docet Vasq. sup. citat. Arriaga d. 5. n. 23. & post illos Martinon d. 38. n. 22.

DICENDUM est. Quod unus Angelus possit alterum noscere indistantem sine specie superaddita.

PROBATUR 1. Potest ad notitiam illius Angeli, suo modo concurrere ipsa species; Ergo poterit ad eandem suo modo concurrere & ipsum obiectum spirituale proportionatum, indistans. Et si dicit ordinem species ad posse illud concurrere, cur non dicet etiam ipsum obiectum?

PROBATUR 2. Quia quoties non potest obiectum seipso concurrere ad notitiam, id tunc fit, quando vel est obiectum distans, vel improporcionatum ut communiter assumitur. Neutrum hic habetur. Quod si dicas Angelum superiorem esse improporcionatum intellectui inferioris, sufficit ad verificandam Conclusionem ut scilicet. noscatur ipse Angelus, qui sit ejusdem speciei. Deinde cum participant ex eodem generico modo essendi, non apparet quid in ordine ad intellectionem, sint obiectum improporcionatum.

PROBATUR 3. Quia si non posset Angelus intimè præsens concurrere ad sui notitiam, vel ideo non posset, quia non esset informativè præsens Angelo noscenti: Et hoc non obest; quia in visione beata Deus non est informativè præsens, & tamen noscitur à Beato. Nec est ratio, cur ad principiandam notitiam, sit necessaria unio aliqua principiorum. Vel non posset concurrere ad illam intellectionem ideo, quia ille actus